

LITERATUUR

In deze rubriek wordt U geïnformeerd over nieuwe literatuur op het gebied van terrariumverzorging en de systematiek van slangen. Ook kan (op speciaal verzoek) af en toe een literatuuroopgaaf geplaatst worden over de determinatie van de slangen van een bepaald land of van een systematische groep. Tips voor nieuwe literatuur en boekbesprekingen ingezonden door lezers zijn van harte welkom. Redakteur: Ed Prüst, Voorstraat 61, 3512 AK Utrecht. Tel. 030-319347.

Liasis abertisii - ein seltener Terrariengast;
L. Trutnau. Herpetofauna (Ludwigsburg), 1984, Vol. 6 (28): 17-21.

Meerdere van deze slangen worden door de auteur in verschillende terraria (175x120x142, 130x73x80, 70x70x80 cm) gehouden. De temperatuur is overdag 28-32°C en 's nachts 24-26°C. Van november tot februari is de temperatuur 1-3°C lager. De relatieve luchtvochtigheid is 70-90%. In de terraria zijn klimtakken, schuilplaatsen en een grote waterbak. De verlichting, 100 Watt reflektor lampen en 40 Watt TL-buizen, is tien uur per dag aan. Er is een bodemverwarming aanwezig (33-35°C). Op de bodem ligt een mengsel van zand en potgrond. Iedere twee à drie weken worden dode en levende muizen, ratten en kuikens aangeboden. Na drie tot zes dagen is de vertering beëindigd. Iets bijzonders is, dat haren, veren, tanden en nagels in een slijmig bolletje worden uitgebraakt! Het lijkt echter alleen te gebeuren bij bepaalde prooien; sommige individuen alleen na grote ratten, andere individuen alleen na pluimvee.

De paring werd gestimuleerd doordat een mannetje enige weken in een terrarium werd gehou-

den, dat 's nachts tot 20°C afkoelt. In twee van de drie gevallen volgde bij reïntroductie een paring.

De eieren moeten worden uitgebroed bij temperaturen van 27,5 - 28°C en 100% relatieve luchtvochtigheid. Van 17 eieren die bij 28-30°C in een met vochtig vermiculite gevulde plastic doos werden geïncubeerd, kwamen er vier uit, na 72-74 dagen.

De rest was volledig ontwikkeld in het ei gestorven.

De jonge slangen aten na de vervelling direkt net behaarde jonge muizen.

Anspruchsvolle Schönheit - Anforderungen von *Ela-phe situla* an Lebensraum und Terrarium; H. Sigg. Herpetofauna (Ludwigsburg), 1984, Vol. 6 (29): 11-20.

De auteur geeft een uitgebreide beschrijving van de verspreiding en biotopen van deze soort. Hij bespreekt welke kleurvarianten er voorkomen en de problematiek met betrekking tot het uitgebreide vangen en verhandelen van deze dieren. In aansluiting op de beschrijving van de omstandigheden, die wildvangdieren soms maandenlang moeten ondergaan voordat ze bij een koopgrage liefhebber aankomen, beschrijft de auteur de noodzaak van het eerst langdurig in quarantaine houden van deze slangen. Kleine steriele terraria (40x20x25 cm) met krantenpapier op de bodem, een ruime waterbak en een bloempot als schuilplaats worden gebruikt. De temperaturen zijn afhankelijk van het jaargetijde en bedragen overdag 22-26°C en 's nachts 18-22°C. Bij temperaturen boven de 28°C voelen de dieren zich niet meer prettig en gaan in het water liggen. Vooral rust is voor deze soort zeer belangrijk om voedselweigering te voorkomen.

Dwangvoeren dient alleen in uiterste noodzaak te gebeuren. Zo goed als alle wildvangdieren hebben parasieten. Veel wildvangdieren hebben longworm, een parasiet, die in het terrarium rechtstreeks besmettelijk is voor andere dieren. Tegen longworm is Panacur vaak onwerkzaam. De auteur gebruikte met succes Citarin en Citarin L van Bayer, ook omdat dit gespoten wordt, wat minder stress voor de dieren betekent.

Voordat een dier in winterslaap gebracht mag worden, dienen de dieren op zijn minst parasieten-vrij te zijn en op zijn laatst enige maanden geleden voor het laatst behandeld te zijn. De auteur pleit voor het houden in paren, niet meer, om onrust te voorkomen. Hij beschrijft twee soorten terraria, in beide is nagekweekt. Terrarium I: 95x45x80 cm; uit spaanplaat, achterzijde van aluminiumplaat, met twee 20 Watt TL-buizen; een derde van de bodem, die bedekt is met aarde en grind, is verwarmd; er is een ruime waterbak en er zijn klimtakken en meerdere schuilplaatsen. Terrarium II: 80x40x45 cm; een konstruktie uit glas en metaal, met één 20 Watt TL-buis; de bodem is bedekt met een turf-molm-potgrond mengsel; verder als I. Belangrijke overeenkomsten tussen beide terraria zijn: veel ventilatie, een ruime waterbak, veel schuilplaatsen, daglicht-vervangende TL-lampen en op een koele plaats een bloempot met *Ficus repens*, die dienst doet voor afkoeling en ei-afzet plaats.

Eind september stopten dan de meeste dieren met eten. Binnen drie weken werd de verlichting naar zes uur teruggebracht en eind oktober volledig uitgeschakeld. De overwinteringstemperatuur bedroeg 10-15°C (bij overwintering tussen de 5 en 10°C zijn bij de auteur vijf slangen gestorven). Voldoende vers water en rust zijn natuurlijk van belang. De dieren overwinterden

tot eind maart en bleven daarna nog 14 dagen in een onverlicht terrarium. Dan werd langzaam de verlichting aan buiten aangepast. Ongeveer een maand na de winterrust begonnen de paringen. Enige weken voor het leggen van de eieren stopte het vrouwtje met eten en 10-14 dagen tevoren vervelde het vrouwtje nog een maal. Begin juli werden dan de eieren gelegd, voornamelijk in of bij de bloempot. De eieren werden kunstmatig uitgebroed bij 25-28⁰C, 90-100% relatieve luchtvochtigheid. Dit duurde 64-73 dagen. Na de eerste vervelling aten ze direkt pasgeboren muizen. Ook de jonge dieren hadden veel rust nodig, dus: alleen in een bakje. Gedurende de eerste twee winters kregen ze nog geen winterslaap.